

Publiceringsdatum 2024-06-05	Sida 1 (10)
Dokumenttyp Minnesanteckningar	Version 1.0
Möte/forum Kommunala programrådet SKR	Författare Sara Herrman

Kommunala programrådet SKR

Minnesanteckningar

2024-06-05

Uppdrag

Kommunala programrådet hos SKR-koncernen har som uppdrag att fungera som en drivkraft för att identifiera, prioritera och genomföra konkreta initiativ inom digitalisering. Programrådet sambereder och synkroniserar initiativ med andra grupperingar och främjar implementeringen av gemensamma lösningar. En central del av deras arbete är att fungera som en beredande instans för kommundirektörsnätverket och bidra till CDO-nätverkets agenda.

Varje län representeras av en av kommundirektörerna utsedd digitaliseringschef, IT-chef eller utvecklingschef, samt en representant för respektive storstad. Representanterna har rollen att fånga upp gemensamma behov som kan gynnas av samverkan och att skapa beredskap för införandet av initiativ i sina län. De fungerar också som ambassadörer för det gemensamma arbetet, utan att vara direkta kommunikationskanaler, och stödjer kommundirektörerna i sina län.

Programrådet strävar efter att arbeta strategiskt men med fokus på konkreta och operativa satsningar som ger påtagliga resultat. Arbetet präglas av tydliga processer för ärendehantering, förberedelse och kommunikation, samt faciliterade workshops. Detta för att säkerställa en effektiv samverkan och ett gemensamt narrativ som kan kommuniceras vidare i respektive län.

Utsedd representant för Västra Götalands kommuner i detta möte är Sara Herrman, digitaliseringsstrateg på Fyrbodals kommunalförbund.

Möte/forum Kommunala programrådet SKR 2024	Sida 2 (10)
Dokumenttyp Minnesanteckningar	Version 1.0

Agenda

Tid	Innehåll	Underlag
08.30-08.40	Inledning och presentation av innehåll samt nya deltagare <i>Ordförande Jörgen Sandström</i>	Information om att materialet om rådets uppdrag, roller, arbetssätt mm delades med agendan och finns i Teams,
08.40-09.00	Status för respektive erbjudande inför utskick den 12 juni, eventuella utestående frågor. <i>Portföljkontoret</i>	Inget material innan mötet.
09.00-10.00	WORKSHOP Presentation av Roadmap för nuvarande initiativ och hur de hänger ihop samt diskussion om bruttolista på förslag till initiativ att kvalificera under hösten 2024. Diskussion om lämpliga tidplaner. Hanna Lundborg	PPT delas inför mötet. Förbered dig genom att fundera på vad du vill lägga till/ta bort/prioritera och när i tid det är lämpligt med nya initiativ.
10.00-10.10	PAUS	
10.10-10.20	Presentation av förslag om länsvisa koncerndialoger <i>Emma Vintemon</i>	Material presenteras i Teams inför mötet.
10.20-10.50	Presentation av SKR:s kartläggning av kommunala samverkansformer inom digitalisering. Reflektioner kring länsvisa samverkansstrukturer. <i>Lotta Nordström</i>	<ul style="list-style-type: none"> Inget material innan mötet.
10.50-11.00	Övrigt, summering och avslut <i>Ordförande Jörgen Sandström</i>	

Möte/forum	Sida 3 (10)
Kommunala programrådet SKR 2024	
Dokumenttyp	Version
Minnesanteckningar	1.0

Sammanfattning av innehåll

Presentation av Initiativ den 12 juni: Kommundirektörerna kommer att få de sex initiativen presenterade för sig på SKR:s kommundirektörsnätverk den 12 juni. Dessa initiativ är centrala för den fortsatta digitaliseringen inom kommunsektorn.

Uppföljning av Handslaget: Det är viktigt att följa upp hur Handslaget har mottagits i kommunerna, inklusive svarsfrekvensen och de frågor som inkommit. Detta för att säkerställa att initiativet har landat väl och att nödvändiga justeringar kan göras.

Nya Initiativ för Hösten: Elva nya initiativ ska kvalificeras under hösten. De nya initiativen inkluderar:

- Samlad digital socialtjänst
- Förstudie och genomförandeprojekt Nationell betygshantering
- Uppskalning av gymnasieantagningssystemet Indra
- GIF – Överförmyndare
- ENA – Mina ärenden
- ENA – Mina ombud och samtycken
- Mina kontaktuppgifter
- Nationell upphandling av ekonomisystem och/eller HR-system
- Införandestöd för krav i nya Cybersäkerhetslagen (NiS 2)
- Digital plånbok/e-leg
- Breddning av Kompetensforum

Synpunkter har lyfts fram att vissa kommuner kan ha svårt att hantera dessa initiativ och att SKR behöver undersöka hur mellankommunal samverkan kan öka takten genom att skapa starka incitament för samverkan.

Länsgemensamma dialoger: SKR-koncernen erbjuder länsgemensamma dialoger för att underlätta kommunernas arbete med digitalisering. Emma kommer att skicka ut ett erbjudande och programrådsrepresentanten ansvarar för att ordna möten för regionen.

Kartläggning av kommunsamverkan: Kartläggningen av kommunsamverkan visar att samverkan är personberoende och kräver tillit, vilket gör den sårbar vid förändringar. Ambitionen att öka samskapandet inom digitalisering är stor, och initiativ tas ofta genom avtal eller gemensamma bolag. Många kommuner ser samverkan som avgörande för att överleva och framhäver behovet av strukturerade forum för dialog samt stabil finansiering.

Möte/forum Kommunala programrådet SKR 2024	Sida 4 (10)
Dokumenttyp Minnesanteckningar	Version 1.0

Mötespunkter

Status för respektive erbjudande inför utskick den 12 juni, eventuella utestående frågor.

GIF (Gemensam informationsförsörjning ekonomiskt bistånd) håller fortfarande på att kvalificera och släpps inte med de andra erbjudandena. På morgonen den 12 juni kommer Palle att ha en sändning med kommundirektörerna där fokus kommer att ligga på att diskutera erbjudandena. Möjlighet finns att ansluta senare än 30 september, men det är viktigt att kommunicera att man inte "lurpassar" och avvaktar för att se vad som är aktuellt för andra. Vi strävar efter en hög svarsfrekvens för att förstå vilka erbjudanden som är attraktiva.

Vissa initiativ kommer att kräva politiska beslut, medan andra inte kommer att göra det. Den 19 juni kommer agendan för initiativen att presenteras, och vi lanserar erbjudanden inom "Handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering" under detta tillfälle.

De initiativ som har prioriterats av kommunerna för våren 2024 är:

- Nationell identitets- och behörighetsfederation
- Införande av SDK i socialtjänsten
- Inrätta kompetensgemenskaper
- Breddinförande av välfärdsteknik
- Införande av digital post
- Akutstöd – Digitala nationella prov (DNP)

Kompetensgemenskaper

Vi har fått in många nomineringar till Cybersäkerhet, vilket innebär att det kan bildas en referensgrupp. Nomineringarna för digitaliseringsjuridik presenteras den 19 juni. Vi behöver också få till en samverkan mellan kompetensgemenskaperna och olika nätverk som CDO-nätverket samt verksamhetsspecifika nätverk.

Kompetensgemenskaperna kan utföra vissa uppdrag inom portföljkontoret. Planen för 2025 vad gäller kompetensgemenskaperna är att säkerställa att deras arbete hänger ihop med handslagets arbete och andra nationella initiativ. En gemensam kommunikationsstrategi ska utformas så att kommunikationen sker på ett likartat sätt.

Även programrådet och arkitekturrådet kommer att vara involverade i att tycka till om vad kompetensgemenskaperna bör arbeta med och vilka uppdrag de ska utföra. Vi tittar också på hur beslutsprocessen ska se ut.

Synpunkter

- **Hur följer vi upp handslagets mottagande?** Det är viktigt att följa upp hur svarsfrekvensen är och vilka frågor som har inkommit. Många små kommuner kan ha svårt att hantera detta,

Möte/forum	Sida 5 (10)
Kommunala programrådet SKR 2024	
Dokumenttyp	Version
Minnesanteckningar	1.0

men man kan koordinera det på en länsgemensam nivå för att minska stressen. Vi bör titta på de första sex erbjudandena innan vi skickar ut nya för att undvika överbelastning i kommunerna. Kommunerna har inte riktigt hittat sina egna beredningsprocesser ännu, vilket innebär att vi behöver lära oss och det tar tid innan vi hittar rätt i organisationerna. Vi har inte riktigt tiden att organisera samverkan under den tidsperiod som krävs för att svara på erbjudandena.

- **Var finns initiativen till skola?** Nuvarande erbjudanden fångar inte riktigt upp utbildningsverksamheten på ett adekvat sätt. Detta är något vi behöver beakta och arbeta med för framtida initiativ.
- **Vad gör AI-rådet?** AI-rådet har arbetat med påverkansarbete sedan hösten då man var i Digitaliseringsrådet och presenterade utmaningar som kommunerna står inför, samt rekommendationer för hur man kan fortsätta arbetet med dessa frågor. Arbetet har fortsatt under våren med inspel på den nationella digitala strategin och arbetet med en debattartikel kopplat till synpunkterna. Man tittar på en lösning för MyAI för att kunna kommunicera vad AI-rådet gör och skapa delaktighet kring synpunkterna. För närvarande finns ingen koppling till AI-kommissionen från regeringen, men SKR har ett samarbete med AI-kommissionen och Kristoffer Pettersson ansvarar för AI-rådet på SKR.
- **Vad är skillnaden mellan arkitekturrådet och arkitekturgemenskapen?** Skillnaden mellan arkitekturrådet och arkitekturgemenskapen ligger i deras sammansättning och uppdrag. Arkitekturrådet består av utsedda länsrepresentanter medan arkitekturgemenskapen består av medlemmar som arbetar i arbetsgrupper. Arkitekturrådet kan vara rådgivande i arkitekturfrågor kopplade till initiativ.

Presentation av Roadmap för nuvarande initiativ och hur de hänger ihop samt diskussion om bruttolista på förslag till initiativ att kvalificera under hösten 2024.

Vid prioritering av initiativ fokuseras på flera centrala kriterier. Först och främst beaktas initiativ där kommunerna har egen rådighet och där staten är villig att samarbeta. Initiativ som syftar till att nå målbilden i Handslaget och kopplar till dess fyra prioriterade områden är särskilt viktiga. Dessutom prioriteras initiativ som skapar invånarnytta och effektiviserar interna processer, vilket ska kunna verifieras. Lösningar som bedöms få mer drivkraft genom att hanteras i en koncerngemensam utvecklingsportfölj prioriteras högt. Vidare är initiativ med potential för höga effektiviseringsvinster, särskilt där många kommuner står inför liknande utmaningar och där det finns ett stort värde i att samarbeta, högt prioriterade. Juridiskt tvingande och brådskande initiativ samt de med stort intresse från kommunerna, rätt timing och där ett möjligt ansvarstagande finns, är också prioriterade.

För att säkerställa en balanserad portfölj tas även hänsyn till flera balanseringskriterier. Initiativ som är lagligt tvingande och de som bidrar till effektivisering eller innovation är centrala. Vidare fokuseras på för vem nyttan skapas, med särskild hänsyn till medborgare eller interna processer, samt variation i initiativtyper, från småskaliga till storskaliga projekt. Balans mellan att vidareutveckla befintliga projekt och att starta nya är viktig, liksom att initiativ faller inom prioriterade områden inom Handslaget. Slutligen värdesätts initiativ som involverar olika organisationer och främjar samverkan. De initiativ som bedöms ha stort värde är följande;

- **Samlad digital socialtjänst** - En portal för digital socialtjänst, där användare kan nå olika tjänster och information, liknande "1177" fast för socialtjänsten.

Möte/forum	Sida 6 (10)
Kommunala programrådet SKR 2024	
Dokumenttyp	Version
Minnesanteckningar	1.0

- **Förstudie och genomförandeprojekt Nationell betygshantering** - Digital hantering av betyg och intyg med signeringslösningar, avsedd att återanvändas över olika utbildningsinstitutioner.
- **Uppskalning gymnasieantagningssystemet Indra** - Expansion av nuvarande system för gymnasieantagning, för att förbättra och effektivisera processen.
- **GIF – Överförmyndare** - Inkludering av överförmyndarverksamheten i GIF-projektet för att förbättra hanteringen och spara tid och pengar genom digitalisering.
- **ENA – Mina ärenden** - Utveckling av en plattform där medborgare kan följa sina ärenden hos kommunen, inspirerad av "mina sidor" lösningar.
- **ENA – Mina ombud och samtycken** - Digital hantering av ombud och samtycken för att underlätta för medborgare att ge och hantera samtycken inom olika kommunala tjänster.
- **Mina kontaktuppgifter** - En tjänst för att hantera och uppdatera kontaktuppgifter som kan användas av flera kommunala system för att säkerställa korrekt och uppdaterad information.
- **Nationell upphandling** - ekonomisystem och/eller HR-system - Ramavtalsupphandlingar av ekonomisystem och HR-system för att skapa standardiserade och effektiva lösningar som kan användas av flera kommuner.
- **Införandestöd krav i nya Cybersäkerhetslagen (NiS 2)** - Stöd för att uppfylla krav i den nya cybersäkerhetslagen, med fokus på att hjälpa kommuner att anpassa sig till de nya regelverken och säkerhetskraven.
- **Digital plånbok/e-leg** - Utveckling och införande av en digital plånbok och elektronisk legitimation, vilket är planerat att introduceras under 2026.
- **Bredda Kompetensforum** - Vidareutveckling av Kompetensforum för att inkludera fler områden och förbättra samarbetet och kompetensutvecklingen inom kommunsektorn.

Synpunkter

- **Hur kan vi stärka skolans initiativ?** Enighet råder om att initiativen inom skolan är bra, men det saknas samlade initiativ kring Single Digital Gateway (SDG). Det kan vara möjligt att påbörja dessa initiativ tidigare då det för närvarande inte finns mycket på gång. Hur kan vi underlätta bytet av system för skolplattformar? Glöm inte att lyfta in AI som en möjliggörare för skolväsendet då det diskuteras mycket hos utbildningscheferna.
- **Hur mycket mäktar vi med gällande samlade digitala socialtjänsten?** Den samlade digitala socialtjänsten har prioriterats, men det saknas gemensam kravställning på verksamhetssystem. Mycket arbete pågår redan med sammanhållen planering med regionerna och en ny socialtjänstlag är på gång. Hur mycket mäktar vi med? SVOD och SDK är också aktuella och diskussioner kring gemensamma system och processer förs ständigt. Kan vi göra något nationellt med detta? En gemensam vision och målbild är nödvändig för att alla ska veta vad man arbetar mot. Ett gemensamt system för socialtjänsten kan eventuellt införas omkring 2025.
- **Vad handlar det om när det gäller HR- och ekonomisystem?** När det gäller HR- och ekonomisystem behövs mer diskussion på hemmaplan. Handlar det om att köpa upp ett system eller om gemensam kravställning? Initiativ som Kalmars upphandling av ekonomisystem för alla länets kommuner pågår redan. Långsiktigt arbete krävs för att förändra marknaden.
- **Hur hanterar vi otydligheten kring ENA och DIGG:s roll?** Ytterligare tydlighet från DIGG behövs då det råder otydlighet kring ENA. Detta kanske inte bör vara högsta prioritet för att undvika överbelastning. Det är viktigt att inte ta över DIGGs arbete. Transparensen och

Möte/forum	Sida 7 (10)
Kommunala programrådet SKR 2024	
Dokumenttyp	Version
Minnesanteckningar	1.0

insynen är för låg och initiativ skjuts ofta fram av DIGG. Visionen borde vara "Mina sidor" i stället för "Mina ärenden", liknande Skatteverkets lösning. En gemensam ingång kan hjälpa medborgarna att få en samlad överblick. Handslaget är viktigt för att få ordning på de grundläggande förutsättningarna, och invånarportalen är en förväntan på alla kommuner. Hur kan vi kräva att medborgarna ska använda så många olika verksamhetssystem?

- **Hur kan initiativen för kompetensforum göras mer konkreta och handfasta?** Det är bra med ett breddat kompetensforum. Initiativen borde bli mer konkreta och handfasta. CDO-nätverket bör också kunna engagera sig, och det är viktigt att kalibrera och lösa frågorna över tid.
- **Hur kan en tidslinje per initiativ hjälpa till att tydliggöra arbetsbelastningen?** En tidslinje per initiativ skulle tydliggöra när initiativen är planerade och undvika överbelastning. Det är viktigt att inte trycka in för mycket i handslaget och att identifiera samverkansmöjligheter utanför. Andra forum, som HR-forum, är redan igång. Det är bra att få en överblick och information, men det är viktigt att inte vara budbärare för allt.
- **Hur kan vikten av kommunernas engagemang betonas?** Strukturen är viktig, men det är nödvändigt att understryka vikten av att kommunerna tar initiativen på allvar. I en region var hälften av kommunerna inte medvetna om vissa initiativ och att prioritering skedde. Kommunrepresentanterna har olika förutsättningar och har inte alltid tid att göra det som krävs för förankring. Hjälp behövs för att genomföra arbetet tillsammans, men den tanken har inte riktigt satt sig.
- **Hur kan mellankommunal samverkan öka införandetakten?** Det är också viktigt att förtydliga hur mellankommunal samverkan i kluster kan öka införandetakten. Många mindre kommuner mår inte med mer än ett eller två initiativ, men genom samverkan kan större investeringar göras och högre besparingspotential uppnås. Detta har visat sig i exempel som socialtjänsten i Fyrbodals kommuner och skapar starka incitament för samverkan. Kan SKR-koncernen utföra sådana beräkningar?

Presentation av förslag om länsvisa koncerndialoger

Medlemmarna har uttryckt en önskan om att möta koncernen som en enad front, men upplever ofta att de kontaktas för olika satsningar utan att koncernen är samordnad. Tidigare har Inera haft dialogmöten med kommuner, men dessa möten har ibland överlappat med frågor som även diskuteras med SKR och Adda, vilket upplevs som ineffektivt av kommunerna. Medverkan på dessa möten har varierat, och deltagarna har inkluderat kommundirektörer, CDO, socialchefer, och ibland även representanter från regionen.

De föreslagna länsmötena syftar till att underlätta kommunernas arbete med digitalisering, både kopplat till Handslaget och till koncernens övriga erbjudanden. Varje läns programrådsrepresentant är ansvarig för mötet, men det anordnas gemensamt med programkontoret. Målet är att stötta kommunerna i att gå från ord till handling och att skapa en enkel och sammanhållen kontaktväg för strategiska och praktiska frågor kring digitalisering.

Förslaget innebär att erbjuda två timmars möten via Teams för varje län. Dessa möten kommer att innehålla information och dialog på en praktisk nivå, relaterat till Handslaget samt öppet för frågor och diskussion. Innehållet ska kompletteras med specifika frågor och erbjudanden från Adda, Inera, och SKR som är relevanta för respektive län. Kommunerna kan sedan boka egna möten med Inera, Adda, eller SKR för att diskutera specifika frågeställningar ytterligare.

Möte/forum	Sida 8 (10)
Kommunala programrådet SKR 2024	
Dokumenttyp	Version
Minnesanteckningar	1.0

Synpunkter

- **Hur kan en länsgemensam dialog underlätta samarbetet och förståelsen för olika förutsättningar?** Bra om man har en länsgemensam dialog om vad som är viktigt för länet och hur man kan berätta om sina förutsättningar. Detta hjälper att inleda samtal som annars kan vara svåra och fungerar som en bra hävstång för samarbetet.

Presentation av SKR:s kartläggning av kommunala samverkansformer inom digitalisering.

En kartläggning utförd av SKR i oktober 2023 visar att det finns cirka 80 kommunala kluster för samverkan inom IT och digitalisering i Sverige. Dessa kluster har varierande former, bland annat kommunalförbund, gemensamma nämnder, gemensamma bolag och avtalssamverkan. Av de kommuner som deltagit i kartläggningen redovisar 87% någon form av samverkan medan 13% inte gör det.

I en [artikel](#) av Lisa Källström och Elin Smith har de tagit fram en trappa av samverkan.

Trappa av samverkan:

1. Att mötas av öppenhet
2. Att bli informerad
3. Att bli lyssnad på
4. Att diskutera
5. Att bli konsulterad
6. Att ge och ta
7. Att samarbeta
8. Att samskapa

Samverkan delas in i faser: Involvering (att mötas av öppenhet, att bli informerad, att bli lyssnad på), Interaktion (att diskutera, att bli konsulterad), Inflytande (att ge och ta, att samarbeta) och Bemyndigande (att samskapa) .

Vad har vi sett?

Motivationen för samverkan är primärt att uppnå skalfördelar. De olika formerna av samverkan har sina styrkor och svagheter, och många kommuner har ett starkt fundament att bygga vidare på om de får rätt verktyg och stöd. Majoriteten ser behovet av ökad samverkan och strävar mot samskapande, men många beskriver det som svårt eftersom det involverar komplexa relationer.

Samverkan sker på flera nivåer: länsvis, delregional och mellankommunal. Det är viktigt att förstå var den praktiska verkstaden äger rum och att sätta gemensamma mål för att hålla koll på effekten av samverkan.

- Kommuner önskar ta del av goda exempel och söker vägledning från SKR om vad som anses vara "bra" samverkan inom digitalisering.
- Samverkan har ofta uppstått ur gemensamma behov som upphandling, IT och resursdelning och ses som en överlevnadsfråga för mindre kommuner.

Möte/forum	Sida 9 (10)
Kommunala programrådet SKR 2024	
Dokumenttyp	Version
Minnesanteckningar	1.0

- Långvarig samverkan kan behöva förändras för att möta nya behov, ofta mot verksamhetsutveckling och digitalisering.
- Bra samverkan är personberoende och kräver tillit, vilket gör den sårbar vid förändringar.
- En fungerande och jämlik styrstruktur med tydliga processer, gemensamma mål och överenskommen finansiering är avgörande.
- Ambitionen att öka samskapandet inom digitalisering är stor, och initiativ tas ofta genom avtal eller gemensamma bolag.

Undersökningen har även kommit fram till följande insikter;

1. **Gemensamt syfte och mål:** Samverkan bör bygga på en gemensam önskan om jämlik välfärd och en tydlig riktning utöver kostnadsbesparing. Alla parter måste vilja delta och bidra, och det ska ses som en del av kärnverksamheten, inte som något extra. Ett exempel på lyckad samverkan är Ångsvall som strävar efter jämlik välfärd oavsett vilken kommun man bor i.
2. **Struktur och styrning:** En gemensam strategi och planering med högsta tjänstemannaledningen och politiskt stöd är avgörande för att undvika hinder i samverkan.
3. **Forum för dialog:** Samverkan behöver strukturerade forum för dialog som inkluderar politisk och tjänstemannastyrning, verksamhet, digitalisering, IT och förvaltning. Detta för att säkerställa att både utveckling och förvaltning hanteras i samverkan.
4. **Storlek och roller:** Det finns ingen ideal storlek på samverkanskluster; allt från två till 14 kommuner är vanligt. Det är viktigt att alla känner sig delaktiga och ansvariga och att bidra utifrån sin kapacitet.
5. **Finansiering:** Stabil samverkan förutsätter stabil finansiering. Det är viktigt att skapa incitament för nya kommuner att delta utan att straffa eftersläntare. Transparent finansiering och särskilda medel för utveckling och förvaltning är nödvändiga.
6. **Tillit och relationer:** Samverkan kräver både transaktionella och relationella relationer. Det är viktigt att våga lämna icke-fungerande samverkan och att hantera relationer mellan personer för att säkerställa framgång.
7. **Vilken samverkansform är bäst för digitalisering?** Formen för samverkan är inte avgörande för framgång, men om nuvarande modell inte fungerar kan det vara värt att testa nya modeller. De juridiska formerna inkluderar kommunalförbund, gemensamma nämnder, gemensamma bolag och avtalssamverkan, var och en med sina för- och nackdelar.

De har även undersökt olika juridiska samverkansformer och vilka för- och nackdelar som finns.

Kommunalförbund bildar en egen "specialkommun" och får sitt mandat genom kommunallagen och förbundsordningen, vilket gör det till en egen juridisk person. När medlemmarna bildar förbundet, överlämnas kommunal verksamhet till detta, och det styrs genom representation i förbundets styrande organ. Fördelarna med kommunalförbund inkluderar reglerstyrda och avgiftsfinansierade verksamheter, samt verksamheter där medlemmarna är beredda att lämna ifrån sig rådighet och politisk styrning. Nackdelarna är att det kan vara komplext att använda ett kommunalförbund som IT-leverantör, och det går inte att återkalla beslutsträtten eller delegera den vidare.

En gemensam nämnd innebär att värdkommunens kommunstyrelse har uppsiktsskyldighet, och det är ingen egen juridisk person utan en del av värdkommunens organisation. Den fungerar som en egen myndighet inom värdkommunens politik. Fördelarna med en gemensam nämnd är att den passar verksamheter där rådighet och politisk styrning är viktiga, och värdkommunen får ofta ett avgörande

Möte/forum	Sida 10 (10)
Kommunala programrådet SKR 2024	
Dokumenttyp	Version
Minnesanteckningar	1.0

inflytande. Nackdelarna är att samverkansavtalet måste hantera spelreglerna för nämndens arbete och för de förtroendevalda, vilket kan upplevas som tungarbetat.

Ett gemensamt bolag styrs av lagstiftning, ägardirektiv och bolagsordning. Bolaget är fristående från ägaren men bundet av ägardirektiv och fungerar som en egen juridisk person. Fördelarna inkluderar att det är lämpligt för verksamheter som inte drivs av ett kommunalt allmänintresse eller som drivs utifrån affärsmässiga villkor, samt att bolaget kan uppfattas som mer lättstyrt tack vare den vida beslutskompetensen för styrelse och VD. Nackdelarna inkluderar behovet av att tänka på konkurrensfrågor, prissättningen av tjänster och hanteringen av ekonomiska underskott.

Avtalssamverkan innebär att LOU (Lagen om offentlig upphandling) och Hamburgundantaget ofta blir relevanta. Det är möjligt att frånga lokaliseringsprincipen och att delegera beslut. Fördelarna med avtalssamverkan är att det passar väl för väl avgränsade verksamhetsområden och är ett bra första steg mot mer omfattande samverkan. Det är också relativt enkelt att hantera administrativt och processuellt eftersom formkraven är låga. Nackdelarna är att mer komplex verksamhet kan uppstå eftersom det är enkelt att styra, och att det kräver noggrann analys av upphandlingsregelverket. Eftersom så lite regleras i lag, måste parterna själva reglera formen och spelreglerna.